

Hvad brevet kan fortælle

- eller „Sporløs for filatelister“

Et gammelt brev kan fortælle historie. Umiddelbart siger det, hvem der er afsender, afsendelsesstedet, den vej brevet har gået og især, hvem der er modtager. Men hvis man er heldig, kan man også gå bag om brevet og få det til at fortælle om en hel masse andre ting.

Brevet i denne artikel er sendt fra Vordingborg 14. maj i sidste halvdel af 1870erne til Utah i USA. 4 øren er 10. tryk (rammegruppe 3) og 8 ørerne er sandsynligvis 11. tryk. Det ene af 8 øresmærkerne har en tydelig ovalfejl fra første ovalserie (1.7 efter Lasse Nielsen), så sandsynligvis er brevet sendt i 1876 eller 1877. Kvaliteten af frimærker er ikke fremragende med nogle runde hjørner.

Modtageren er: Andrew F. Gregersen, Bellevue, Kane County i Utah, Nord Amerika.

For slægtshistorisk interesserede burde det allerede nu få alarmklokkerne til at ringe. Før år 1900 var Utah kendt for hjemstedet for de amerikanske mormoner, og mormonerne har haft meget stor betydning for slægtsforskningen verden over. En del af deres religion går ud på at frelse forfædre et antal slægtled tilbage, finde detaljer omkring dem, døbe dem (efter døden) og på den måde frelse dem på dømmens dag. Derfor udfolder mormoner store anstrengelser for

finde deres forfædre. I Danmark har det f.eks. fået den konsekvens, at det mormonske kirkesamfund i 1950erne og 60erne gennemfotograferede danske kirkebøger på microfilm. Aftalen med den danske stat var, at det kunne de godt få lov til mod, at man afleverede et komplet sæt microfilm til Danmark. Det er disse microfilm danske slægtshistorisk interesserede i dag kan købe kopier af eller gennemse på de danske landsarkiver og i visse tilfælde endda i lokalarkiverne og som danner basis for mange af de slægtshistoriske udfoldelser.

Mormonerne selv gjorde store anstrengelser for at finde deres rødder, og resultaterne af deres anstrengelser fandtes først på en række CD'er, som man kunne se nærmere på ved besøg i Mormonkirken. I dag er de alle offentliggjorte på internettet, og man kan gratis sidde og klikke sig frem til forfædre.

Men lad os se nærmere på, om vi kan finde ud af noget om vores adressat.

Der findes på nettet en gratis søgemaskine for slægtsforskere: www.familysearch.org. Den er baseret på mormonernes indtastninger, og indeholder rigtigt mange forfædre i hele verden, også fra Danmark. Den er selvfølgelig ikke komplet, og alle oplys-

Individual Record

FamilySearch™ Pedigree Resource File

Andreas Ferdinand Gregerson

Compact Disc #10 Pin #366389

Sex: M

Event(s):

Birth: 13 Sep 1848 **Place:** St. Morten's, Naestved, Praesto, Denmark
Christening: 15 Oct 1848 **Place:** St. Peter's, Naestved, Praesto, Denmark
Death: 26 Jul 1922 **Place:** St. George, Washington, Utah
Burial: 28 Jul 1922 **Place:** St. George, Washington, Utah

Parents:**Marriage(s):**

Spouse: [Altheria Sylvester](#) Disc #10 Pin #366170
Marriage: 20 Dec 1878 **Place:** St. George, Washington, Utah

Notes and Sources:

Notes: None
Sources: None

Submitter:

Layne G. & Maureen S. BRYSON
1580 Desertaire Way Las Vegas NV 89110-1843

ninger skal kigges på med kritiske briller, men man kan faktisk tit komme rigtigt langt her.

Andreas Ferdinand Gregersen står opført i denne liste (se ovenfor).

Det viser sig, at han er født 13. september 1848 i Skt. Mortens Sogn, Næstved, Præstø. Hans mor hed Ane Kerstin Nielsen, født 22. januar 1826 i Mern, Præstø og faderen hed Erick Gregersen, født 18. december 1822 i Ledøje Sogn. De blev gift 24. juli 1849 i "Tee Derecia" dvs. Fredericia (dem, der har indleveret oplysningen, har ikke kunnet læse sig frem til det rigtige navn – man skal altså huske at være kritisk) og faderen døde 27. juli 1849 sammesteds. Han stilling var kaptajn, så der skal ikke meget historisk viden til at fastslå, at giftermålet fandt sted i Fredericia, og at faderen var i den danske hær og deltog aktivt i forsvaret af Fredericia i krigen 1848-50. Han blev altså formentlig dødeligt såret i udfaldet fra Fredericia natten mellem den 5. og 6. juli 1849, og giftermålet skete i al hast – sønnen var jo født ¾ år tidligere.

Et kig i folketællingerne

Vi prøver nu at kaste et blik på de danske folketællinger, som er et komplet øjebliksbillede af den danske befolkning på et givet tidspunkt, for at se om vi der kan finde oplysninger. Folketællinger kan findes på ddd.sa.dk – eller skriv i browseren "dansk data arkiv". Langt fra alle folketællinger er tastet ind – de sker på frivillig basis – men f.eks. er folketællingen fra 1845 næsten komplet. Det er en meget vigtig folketælling, fordi fødested her opført for første gang. Ved hjælp af fødested kan man arbejde sig ind i især kirkebøgerne og på den måde tit finde sine aner helt tilbage til 1750erne.

For vores vedkommende finder vi "Andreas Ferdinand Gregersen" i Præstø Amt, Baarse Herred, Mern sogn i folketællingen 1850 som plejebarn hos sin mormor og morfar: Niels Rasmussen og Dorthea Hansdatter. De boede i Østergaard, en avlsgård og morfaderen levede "af dagsarbejde". Det har sikkert været meget fattige kår.

Der er ikke (*artiklen er skrevet i 2007, forholdene er helt anderledes idag.* IKR) indtastet senere folketællinger for dette sogn f.eks. 1855, 1860 eller 1870, så vi ved ikke hvor længe, Andreas blev boende i Danmark, men det er nok ikke urealistiske at tro, at det først var efter 1870, at han overvejede emigration til Amerika.

Men hvorfor til Utah?

I sin doktordisputats: **Flugten til Amerika**, har Kristian Hvidt beskrevet (s. 282-300) mormonernes bidrag til emigrationen fra Danmark til USA i sidste halvdel af 1800-tallet. Man udsendte i begyndelse af 1850erne missionærer til Europa, og især blev der sendt mange netop til Danmark – det hang sammen med junigrundlovens bestemmelser om religionsfrihed. En væsentlig del af misionsvirksomheden var at opfordre til udvandring til Saltsødalen i Utah, som var "Zion" på jorden. Udvandringen var velorganiseret og velfinansieret.

En meget stor del af de danskere, der blev omvendt og døbt som "sidste dages hellige" emigrerede. Organisationen udlånte i første omgang til rejsen, som man så senere betalte af på. Man organiserede også rejsen ved at chartre særlige skibe fra England, som udelukkende transportererede mormoner til det nye land. Før 1869 var rejsen i USA meget besværlig og tog op imod 4-5 måneder, men efter 1869 hvor

transporten over Atlanten skete med dampskib, og hvor jernbanen var blevet ført over Rocky Mountains, var rejsetiden nede på 27 dage.

I perioden fra 1850 til 1904 emigrerede ca. 12.600 danske mormoner fra Danmark til USA, og Andreas har ganske givet været en af dem. Hvornår ved jeg dog ikke.

I FamilySearch kan vi se, at Andreas blev gift 20. december 1878 med Altheria Sylvester, som da var 19 år gammel. Hun var datter af James Sylvester og Rebecca Nicholson. De var begge to født i England. Faderen var født i Sheffield i 1815 og blev gift i 1838 med Rebecca, også i Sheffield. Men Andreas kone Altheria var født efter udvandringen til Utah i 1859 – hun var altså 2. generationsindvandrer. Det mest normale for danske mandlige indvandrede mormoner var i øvrigt, at de giftede sig med kvinder af dansk oprindelse – der var simplethen overskud af kvinder i mormonsamfundet i Utah – og det er en af forklaringerne på flerkoneriet.

Men Altherias far, James Sylvester dør i 1888 i Bellevue, Washington, Utah og hermed er ringen sluttet, for det er netop adressen på brevet.

Brevet er sikkert sendt fra Andreas' mor Ane på det tidspunkt, hvor giftermålet var nært forestående eller netop overstået, og hvor Andrea og Altheria boede hos hendes forældre.

De får i perioden 1879-1903 10 børn, hvoraf 2 dør omkring 2 års alderen. I starten flytter de en del rundt, hvilket man kan se af børnenes fødesteder.

De bliver begge gamle. Andreas dør 26. juli 1922 og bliver begravet i St. George, Washington, Utah og Altheria dør 10. marts 1933 sammested.

Om brug af nettet

Alle oplysninger i denne artikel bygger på opslag direkte på nettet. Jeg har lånt et par bøger om udvandringen til Amerika, men ellers ikke indhentet andre oplysninger. Ved et mere intensivt arkivarbejde kan man sikkert komme langt videre: hvornår emigrerede Andreas? Hvilket skib sejlede han med? Hvordan var de nærmere omstændigheder ved faderens død i Fredericia? Hvorfor blev Andreas sat i pleje? Osv. osv.

Men det var ikke formålet med artiklen. Jeg ville blot vise, at mange af de breve, vi gemmer i vores samlinger, er tidsdokumenter, som bl.a. har potentialitet i sig til at fortælle om de mennesker, der sendte dem, og dem der modtog dem.